

Reformačné listy 29/2017

H.E.L.P. - Hnutie evanjelických laických pracovníkov

OBSAH REFORMAČNÉHO ČÍSLA:

- ✓ REFORMÁCIA POKRAČUJE
- ✓ SKUPINA ONI A MY
- ✓ SLÁVNOSTNÁ PREMIÉRA OPERY
- ✓ SOUMRAK KŘEŠŤANSKÉ CIVILIZACE
- ✓ CIEĽOM REFORMÁCIE JE REKREÁCIA
- ✓ REFORMAČNÉ OKIENKO
- ✓ MODLITEBNÁ REŤAZ
- ✓ OKIENKO MOS
- ✓ PODPORA
- ✓ KONTAKTY

„MNOHO RAZY A ROZLIČNÝM SPÔSOBOM HOVORIL BOH VOLAKEDY OTCOM SKRZE PROROKOV, NA SKLONKU TÝCHTO DNÍ PREHOVORIL K NÁM V SYNOVI, KTORÉHO USTANOVIL ZA DEDIČA VŠETKÉHO A NÍM STVORIL AJ VEKY. TENTO SYN AKO ODBLESK SLÁVY BOHA A OBRAZ JEHO PODSTATY UDRŽUJE VŠETKO SVOJÍM MOCNÝM SLOVOM A POSADIL SA NA PRAVICI VELEBNOSTI NA VÝSOSTIACH, KEĎ PRV SPÔSOBIL OČISTENIE OD HRIECHOV; O TOLKO JE DÔSTOJNEJŠÍ AKO ANJELI, O KOĽKO ICH PREVYŠUJE MENOM, KTORÉ ZDEDIL.“

List Židom 1, 1 - 4

REFORMÁCIA POKRAČUJE

Takže **31. október 2017** je za nami. Bol to mimoriadny deň. Každého z nás zastihol na inom mieste, v inej úlohe, s iným zážitkom. To, čo bolo spoločné bolo pripomenutie si 500. výročia začiatku reformácie. Rôznym spôsobom a rôznymi formami. Mnohí z nás aj účasťou na službách Božích, ktoré boli v našich kostoloch práve 31. októbra. Celý re-

formačný týždeň bol v RTVS nabitý programom k tomuto výročiu. **Pripomenuli sme si toto výročie dôstojne?** Určitým indikátorom obrazu cirkvi a jej stavu v jednotlivých krajinách je totiž aj spôsob, akým si pripomenula toto okružie výročie. Porovnajme si napríklad priebeh centrálnych, spoločných osláv u nás s priebehom a charakterom osláv v Nemecku, Rakúsku, Česku či iných krajinách. Rozdiel bol zjavný, v charaktere, v dôraze na budúcnosť, v organizácii podujatia. **Hovorili sme dostatočne o našej budúcnosti? Hovorili sme dostatočne, čo chceme ponúknuť do procesu reformácie v nasledujúcich mesiacoch a rokoch? Aký obraz z tohto mimoriadneho výročia si necháva bežný občan?** Väčšina denníkov a civilných týždenníkov priniesla aspoň niekoľko článkov a zamyslení k téme reformácia. V nich niektorí autori polemizovali či proces reformácie už skončil, alebo je ešte čo reformovať. Uskutočnilo sa aj niekoľko vedeckých a akademických konferencií k téme reformácia. Dokázali tieto konferencie priniesť reflexiu aj do našich vlastných radov, pre ďalší rozvoj a obnovu ECAV na Slovensku, alebo sa diskusia viedla len o historickom odkaze reformácie?

Takže, ak 31. október 2017 je za nami, čo je pred nami? Čaká nás dôležitý, veľmi zodpovedný rok z hľadiska smerovania našej cirkvi. Nič nie je vyhraté, stále zápasíme o budúci charakter ECAV na Slovensku. V budúcom roku prebehnú voľby na dvoch nových biskupov, generálneho biskupa a biskupa Západného dištriktu. Rovnako aj voľba nového generálneho dozorca, ako aj mnohých funkcionárov na úrovni dištriktov a seniorátov. ECAV na Slovensku potrebuje, aby sa o tieto funkcie uchádzali kandidáti, ktorí budú mať charakter, ktorí budú slúžiť ostatným, a ktorí budú cítiť zodpovednosť za to, že nebojú o novú funkciu, ale o zmenu charakteru cirkvi k lepšiemu – k obnove vzťahov, k obnove dôvery, k zjednodušeniu jej štruktúry. My ostatní by sme mali tento zápas niesť naďalej na modlitbách, hľadať vhodných kandidátov a vyjadriť im podporu, ak svojou doterajšou službou a prácou preukázali, že slúžia druhým a majú skutočný kresťanský charakter a rozmer vo svojom správaní, uvažovaní a konaní. **Reformácia pokračuje.**

Redakcia Reformačných listov

ZMENA NÁZVU A AKTUALIZÁCIA STANOV OBČIANSKEHO ZDRUŽENIA

Dňa 21. 9. 2017 sa uskutočnilo Valné zhromaždenie občianskeho združenia Evanjelická jednota. Na zhromaždení bol zhodnotený ostatný rok činnosti združenia, schválená aktualizácia stanov združenia ako aj zmena názvu združenia na Hnutie evanjelických laických pracovníkov, so skratkou názvu **HELP**. Na Valnom zhromaždení boli tiež zvolení na nové 4. ročné obdobie členovia Výkonného výboru v nasledovnom zložení: **Martin Kováč** – predseda; **Ján Brozman** – podpredseda za Východný dištrikt, **Branislav Rybníkár** – podpredseda za Západný dištrikt, **Eva Bachletová** – tlačová tajomníčka a **Daniel Mišina** ako koordinátor členskej základne. Ministerstvo vnútra SR potvrdilo zmenu názvu združenia a nové znenie stanov dňa 13. 10. 2017. Na zasadnutí Valného zhromaždenia bolo odsúhlasené aj zloženie členov redakčnej rady Reformačných listov: **Eva Bachletová** – šéfredaktorka RL, **Monika Cipciarová**, **Martin Kováč** a **Ľubo Bechný**. V nasledujúcich číslach RL vám budeme postupne približovať ciele a činnosť hnutia. Tešíme sa na spoluprácu. Na poslednej strane prinášame informáciu o projektoch HELP.

Martin Kováč, predseda HELP

Skupina oni a my ...

... alebo – nemôžete byť s každým zadobre. Počul som tieto slová v kázni. Koho, to zatiaľ nebudem písať. Príde čas. Prečo ma zarazili? Lebo si pamätám aj biblický text, ktorý patrí k tomuto (ľudskému) výroku. Je napísaný v Liste ap. Pavla **Rímskym 12, 18**: „*ak je možné, nakoľko je na vás, majte pokoj so všetkými ľuďmi,*“ – toto je podľa mňa dôležité. Lebo to môže prekročiť hranicu a prikryť lásku čiernym rúchom tmy, aby nevynikala. V Liste apoštola Pavla **Efezským 4, 26** čítame „*hnevajte sa, ale nehrešte; nech slnko nezapadá nad vašim hnevom.*“

Na úvod chcem povedať, že kto to takto delí na oni a my, nerobí dobre. A ak som sa to dočítal v EPST z 18. 10. 2017 na strane 6, tak toto napísané, prenesené do evanjelickej verejnosti nespôsobí nič zdravé, akokoľvek chce (ne)známy pisateľ pou-

kázať na tých druhých. Hovoria, čo všetko je zlé. Bolo to predtým dobré? Ak to bolo dobré, niet sa proti čomu búriť. Lebo ak si nepodpísaný pisateľ pozrie trochu roky 2005, 2006, tak zistí, že sme tam, kde sme boli. A ak si dobre pozrie aktérov, účinkujúcich v tých rokoch, tak sa minimálne udiví.

Už sme si zvykli, že EPST píše o druhých, o zlých a o dobrých, o tých, ktorí sú jeho prispievateľmi, vyhlasovateľmi súdov nad bratmi, o tých, ktorí slovo moc používajú úplne voľne, o tých, ktorí používajú slovnú zásobu ako je „zlomiť krk“, o tých, ktorí sa nezľakli robiť poriadky, ktorým, keď napíšete, aby sa ospravedlnili, tak vám odpíšu, že sa niet za čo ospravedľovať. Aj o tých, ktorí si ospravedlnenie žiadajú na svetskom súde, o tých, ktorí nerešpektujú rozhodnutie synody, aby stiahli žalobu zo súdu. O tých, ktorí vás dehonestujú, a keď im to poviete, či napíšete, tak vám povedia, že

neviete odpúšťať. O tých, ktorí radi nastavujú zrkadlá, ale sami sa za nimi schovávajú. O tých, ktorí hovoria o dehonestácii vedenia, ale sami dehonestujú ľudí okolo. A aj o tých, ktorí sa vyhrážajú odchodom, opíšu to „zlo“ a nepodpíšu sa pod svoj príspevok.

Začína to presne tým, že nemôžete byť s každým zadobre. Toto počuté z úst kazateľa, spôsobí delenie. Ja a on. Neskôr už my a oni. Nemusím byť s každým zadobre. Prečo sa teda unúvať s ospravedľovaním? Prečo ísť a podať ruku? Prečo by som mal mať pokoj so všetkými ľuďmi? Nakoľko je na mne ... toto si treba uvedomiť. Inak sa nič nestane, len sa budeme deliť a trieštiť.

V spoločenstve sa rozpína diabol, ktorý sa bude prihovárať, aby ste nešli podať ruku k zmiereniu. Ani, nakoľko je na vás. Veď nech príde on, ten druhý!

Ján Brozman dozorca VD ECAV

Vítazoslav Kubička, slovenský hudobný skladateľ skomponoval k 500. výročiu reformácie novú duchovnú operu s názvom **Hrad prepevný**, venovanú osobnosti Martina Luthera. Slávnostná premiéra opery **Hrad prepevný** sa uskutočnila v historickej budove Slovenského národného divadla v Bratislave v deň výročia Pamiatky reformácie **31. októbra 2017 o 19. 30 hod.**

Slávnostná premiéra opery
HRAD PREPEVNÝ
31. októbra v SND

v sprievode Symfonického orchestra RTVS pod taktovkou dirigenta Adriána Kokoša. Slávnostná premiéra operného diela svetového formátu je súčasťou osláv ECAV na Slovensku k 500. výročiu reformácie. Rozhlasoví poslucháči si mohli vypočuť **31. 10.** priamy prenos z opery na stanici Rádia Devín a diváci mohli sledovať záznam opery z Kežmarku v televízii na Dvojke.

Účinkovali okrem hlavných sólistov Romana Kršku, Marianny Gelenkyovej, Kataríny Saskovej, Petra Šuberta aj Dievčenský spevácky zbor Rozhlasu a televízie Slovenska, miešaný spevácky zbor ANIMA CANTANDA, spevácky zbor CZ ECAV Kežmarok a Symfonický orchester RTVS pod taktovkou dirigenta Adriána Kokoša.

Prostredníctvom postavy Starého kňaza v podaní Petra Šuberta sa pred divákmi odvíja životný príbeh Lutherovho života. Roman Krško ako predstaviteľ hlavnej úlohy Martina Luthera interpretuje Lutherov zápas s vtedajšou cirkevnou mocou, chápaním Boha a viery. Katarína von Bora, ktorú stvárňuje Marianna Gelenkyová, približuje rodinný život Luthera, ich manželskú lásku. Katarína Sasková ako Diabol/Výčitka vstupuje do deja ako výraz odporu cirkevnej vrchnosti voči Lutherovi a zároveň ako pochybnosť o jeho správnom konaní. V závere je táto postava premenená v človeka, ktorý prijal Krista.

Ďakujeme všetkým priaznivcom nášho hudobného projektu za duchovnú podporu, modlitby a potlesk, ktorým ste nás doteraz obdarovali pri vystúpeniach v Kežmarku, Prešove, Modre a Necpaloch. Vážime si to! Ďakujeme tiež bratovi farárovi Romanovi Porubänovi z Kežmarku a bratovi farárovi Petrovi Mihočovi za intenzívnu pomoc pri realizácii celého projektu. Našu opernú sezónu uzatvoríme tento rok predstavením v evanjelickej kostole v Partizánskej Ľupči, a to 26. novembra. Tešíme sa na vás aj na budúci rok!

Eva Bachletová, mediálna manažérka projektu opery Hrad prepevný, 0905 813 782

Bližšie informácie: Vítazoslav Kubička, 0907 287 603; <https://www.facebook.com/operahradprepevny/>

Josef Lukl HROMÁDKA: Soumrak křesťanské civilizace.

In: *OD REFORMACE K ZÍTŘKU*.

Praha, Kalich, s. 236 – 238.

Od čias renesancie a reformácie (XV. - XVI stor.) sa jednota cirkvi začala nenávratne rozpadáť. Aj jednotlivé oblasti spoločnosti (štát a právo, veda a filozofia, mravnosť a umenie, praktický život) sa stále viac oslobodzovali od cirkevných autorít a pravidiel kresťanskej viery a mravnosti. Celý novovek od 16. storočia bol poznamenaný postupným odbojom ľudského ducha voči cirkevnej autorite i kresťanskej tradícii. Napriek tomu v spoločnosti kresťanských národov celkom nezanikla jednotiacia sila starej duchovnej tradície. Vo vedomí i podvedomí novodobého človeka zostala túžba po jednote života. Aj politické a sociálne ideály, práve tak ako filozofické a mravné zásady, v sebe odrážajú, hoci len v zosvetšenej podobe, odkaz kresťanskej minulosti.

S akousi samozrejmosťou sa národy, ktoré kedysi patrili do onej kresťanskej obce (*corpus Christianum*), nazývali stále kresťanské. Vedomie kresťanskej minulosti a vzdelanosti vzbudzovalo v nich sebaistotu a nárok na vedenie ostatného ľudstva. Mohutný rozmach niektorých európskych štátov a ich koloniálne výboje od 15. storočia sa rodili nielen na základe civilizačnej a technickej vyspelosti, ale aj z pocitu, že kresťanské národy ako nositelia pravdy majú právo na vedenie sveta. Spôsob, akým si kresťanské národy počínali na svojich výpravách do Ameriky, Afriky, Ázie a Austrálie, zostáva škvrou na dejinách kresťanstva. Ale to je iná otázka. Chceme však povedať, že aj v novej dobe, keď sa už cirkev rozdelila na mnohé časti, a keď sa vzdelanosť stále viac odkresťančovala, že naďalej pretrvávala stavba kresťanskej spoločnosti, ktorej ideové základy položil už Augustín. Dejinný vývoj však neustále dokazoval nereálnosť jednotnej kresťanskej obce a civilizácie. Samotného Augustína pritom nemožno viniť za útvar, ktorý nesie jeho meno (pozn. Augustín sa otázkou Božej obce ako spoločnosti pravých kresťanských služobníkov zaoberal v spise *De civitate Dei - O Božom štáte*).

Dnes je už jasné, že o kresťanských národoch ako celkoch nemožno hovoriť. Niektoré krajiny, predtým označované ako kresťanské, sa stávajú fakticky misijným územím. Je ilúziou hovoriť o kresťanskosti jedných národov a nekresťanskosti druhých. A dokonalým sebaklamom je stavať proti sebe národy, ktoré vraj kresťansky veria,

proti národom, ktoré sa vedome hlásia k inej viere či k nevere. Aj tam, kde sa náboženstvo dnes stalo akýmsi módnym zbožím, je omylom hovoriť o kresťanskosti dotyčnej krajiny či národa. A ešte niečo: tzv. kresťanské národy prestávajú nielen viesť, ale prestávajú byť aj kritériom vzdelanosti a mravnosti.

Nie je to pre nás **otriasajúca skutočnosť**? Nezbavujeme sa posledného kúska vnútornej istoty a prípustného sebavedomia? Právom si kladieme tieto otázky. Ale dôležitejšie ako žiť v preludoch a falošnom sebavedomí je vidieť skutočnosť takú, aká je. Viera v slovo živého Boha je prostá od ilúzií. Stále zápasí so všetkým, čo zastiera jej pohľad na realitu. Viera premáha ťažkosti iba vtedy, keď zápasí s otvoreným pohľadom, ba až s bezohľadným sebaopoznaním. S radosťou pozorujeme, že v kresťanských cirkvách mnohých krajín je dosť tých, ktorí takto zápasia o poznanie pravej skutočnosti a stoja pevne na zemi. Kde si však veriaci vytvárajú umelú hradbu preludov a príjemných dohadov, tam vo svojej viere neodvratne ochabujú. Viera má tým viac silnejšie svaly, čím odhodlanejšie sa pozerá na život okolo seba a čím statočnejšie zápasí so všetkým, čo sa jej stavia do cesty. Nemožno sa spoliehať, že nejakým čarovným zásahom sa situácia zlepši a že dovtedy stačí čakať v úkryte, kedy vyjde slnko. Je treba teraz a hneď pod úderom Božieho slova vstúpiť do arény ľudského života, niešť človeku evanjelium a budovať cirkev aj uprostred búrok a bojov, ťažkostí a prekážok.

Prítomná doba je ťažkým súdom nad cirkvou a neposlušnými kresťanmi. Čím dôraznejšie si to vtláčime do mysle, tým lepšie. Ale to nie je všetko. Dnešná doba je aj časom milosti. Cirkev nikdy nebola poslaná do pohodlných dôb. Nevznikla preto, aby ľuďom ponúkala ľúbezné ovzdušie a závetrie. Poslaním cirkvi nie je človeka chlácholiť, alebo sa zasa hnevať a nadávať na svet. Boh posielal svoju cirkev práve na najťažšie a najnebezpečnejšie miesta. Vedie ju po všelijako zmätenom svete, ale učí ju aj očakávať víťazstvo tam, kde to kresťan najmenej čaká, a dáva jej silu práve vo chvíli, keď sa zdá, že svetlá hasnú a že už nepríde nové jasné ráno.

Dnešná doba je skutočne zosvetštená, sekularizovaná. Ale práve toto zosvetštenie je predpokladom veľkých Hospodinových skutkov. **Ved' Hospodin vyviedol svoj ľud zo svätých a katedrál na púšť, aby práve tam jeho Slovo zaznelo bez náboženských ozdôb a pohanskej modloslužby.** Rozmetal oltáre, aby sa jeho ľud klaňal skutočnému Pánovi sveta. Zbavil nás umelých, posvätných i mocenských opôr, aby sme sa spoľahli jedine na Toho, ktorý má kľúče života a smrti, kľúče od kráľovstva nebeského.

(vybranú stať zo štúdie prof. Hromádku čiastočne sparafrázoval **Peter Gažík**)

CIEĽOM REFORMÁCIE JE REKREÁCIA

ŠVINDEĽ S ETIKETOU

Predstavme si, že sa potulujeme medzi regálmi hypermarketu. Do nákupného vozíka vložíme fľašu s etiketou „Budiš – božská chuť minerálky“. Zaplatíme. Doma s hrôzou zistíme, že neobsahuje osviežujúcu vodu, ale nebezpečnú kyselinu. Našťastie pre nás, že sme sa z nej nenapili, no švindeľ s etiketou v nás vyvolá silné znepokojenie. Podobné zažil i Martin Luther počas „služobky“ do Ríma. Pobyt v ňom však v Lutherovi zanechal predstavu, že Rím nie je mestom, kde sa človek osvieži „živou vodou Ducha“, ale skôr mestom duchovnej mŕtvoty. Najmä laxnosť kňazov, ako kyselinová žieravina, rozleptávala cirkevný život. D. Veselý v reformátorovom životope píše, že kým Luther odbavil jednu omšu, rímski kňazi ich za ten istý čas odbavili 6 aj 7... V Ríme našiel Luther deformované kresťanstvo – švindeľ s etiketou. Namiesto domnelého: Rím – centrum kresťanstva, Luther so sklamaním zistil, že pravdivejším je posmešné príslovie: „Čím bližšie k Rímu, tým horší kresťan.“

KTO JE TEN, S KÝM HOVORÍŠ?

Táto otázka znepokojila Luthera už krátko po jeho vysvätení za kňaza, pri odbavovaní jednej omše. Odvtedy si uvedomoval, že stojí pred Bohom a nemôže pred Ním obstať. Tento zmysel pre pravdivý pohľad na svoj život i dianie v cirkvi, prízvukoval reformátor pre duchovný život vlastný aj iných.

„ARCHEOLOGICKÝ NÁLEZ“

Znepokojenie z vlastnej hriechnosti prekonala Luthe-rova „archeologická výprava“. Podobne ako archeológ objavuje poklady ukryté pod nánosmi nahromadenými za stáročia, tak Luther pri príprave na prednášky, z hĺbín Písma odkryl poklad evanjelia. Keď šiel do hĺbky biblických textov (Ž 31, 2c; R 1, 16 – 17), zaskvela sa mu stará vzácna pravda o spravodlivosti pred Bohom: *človek ju nikdy nemôže dosiahnuť vlastným úsilím. Boh ju človeku daruje tým, že mu (hriešnikovi) pripočíta Kristovu spravodlivosť – spásu, ktorú pre nás Kristus získal.* Ježiš celým svojím životom, smrťou i vzkriesením ukázal: *Boh tu chce byť pre nás. Chce nám dať svoju lásku, darovať spoločenstvo so sebou.* Hovoria o tom i biblické správy o Ježišovom stolovaní s tými, ktorých Ježišovi súčasníci považovali za hriešnikov. Keď niekto v končinách, kde Ježiš žil, stoloval s iným, znamenalo to: Človek, s ktorým jem, je môj priateľ. Vierou prijímame, že sme Ježišovi priatelia, že Jeho obeť nás robí pred Bohom spravodlivými.

REFORMÁCIA SA TÝKA NIELEN MINULOSTI, ALE AJ PRÍTOMNOSTI A BUDÚCNOSTI

Reformácia znamená obnovu. Myslíme pritom na obnovu cirkvi podľa Božieho slova. Re-formácia je návrat cirkvi do takej podoby – formy, akú jej dal jej Pán (Ef 5, 25b – 27). Nie v zmysle návratu k „starým dobrým časom“, veď kresťanská cirkev nikdy nebola ideálna; ale v zmysle návratu k pôvodným nosným myšlienkam, vo forme, ktorá zodpovedá súčasnosti. Je vážnou chybou, ak zabúdame, že obnova cirkvi nie je len čosi, čo sa týkalo 16. storočia, a vonkoncom ju nemožno požadovať iba od rímsko-katolíckej cirkvi (Ev. katechizmus pre dospelých).

Reformácia začala znepokojením človeka nad svojou oddelenosťou od Boha i nad hriechnosťou cirkvi, do ktorej patrí. Reformácia teda nie je samolúbym oslavovaním dávno zašlých čias, ale tým, čo sa dotýka aj mojej – tvojej, našej prítomnosti. Čím menej by sa reformácia dotýkala našej prítomnosti, tým chmúrnejšiu budúcnosť môže ECAV na Slovensku očakávať. Vedzme však, že ak by na Slovensku evanjelickej cirkvi v budúcnosti nebolo, Pán Boh si bude svoje dielo konať cez inú; takú, ktorej evanjelium je mocou Božou, nie iba nápisom na „vývesnej tabuli firmy“.

REFORMÁCIA JE ZNEPOKOJENIE

V Biblii neraz čítame, že reformáciu osobného života i života spoločenstva predchádza znepokojenie (L 3, 10; Sk 2, 37; 16, 30). Čo by nás malo dnes znepokojovať, čo ak naša budúcnosť – osobná i spoločenstva ev. cirkvi a. v., nemá byť chmúrnou? Aspoň niekoľko podnetov:

Úbohé zásterky vlastnej spravodlivosti (1M 3, 7b), ktorými si zakrývame, ako náš život vyzerá v skutočnosti. Máme ich odložiť. Radšej pravdivé znepokojenie ako falošná uspokojenosť. Pred časom som sa rozprával s jedným letničným pastorom. Reč prišla tiež na účasť na službách Božích. Keď som mu odpovedal na otázku, koľko percent z členov nášho zboru prichádza na služby Božie, spýtal sa, či je to ešte cirkev, keď má prevažnú väčšinu „papierových“, pasívnych členov.

Hodnotenie, ktorá cirkev ešte je, či už nie je cirkvou, ponechám Tomu, ktorý pozná svojich (2Tim 2, 19), no je isté, že nielen v otázke účasti na službách Božích, aktívneho, angažovaného kresťanstva, máme dôvody k znepokojeniu.

„PREČÍSLOVALI“ SME BOŽIE PRIKÁZANIA

Stačí sa zmieniť o 6. Božom prikázani. U nejedného člena cirkvi, ktorá v názve nesie vzácne slovo evanjelium, dochádza k nemanželskému súžitiu, k smilstvu. Je zrejme, že 6. Božie prikázanie sme „prečíslovali“ na 120. Asi na takej priečke v poradí dôležitosti je jeho zachovávanie...

Dnes aj niektorí teológovia „ohýbajú“ Bibliu. Napr., keď Písmo sv. hovorí o manželstve ako o zväzku muža a ženy, ktorý nemá alternatívu a je ustanovený samým Stvorite-

lom, tvrdia, že to predsa môže byť aj inak ...

Žiaľ, centrálnu zásadu reformácie, že „Biblia je prameňom viery a pravidlom nášho života“, mnohí v praxi premenovali na: „I tak še da, i tak še da.“

Božím prikázaniam dávame „iné čísla“, v zmysle: To, čo Pán Boh hovorí, netreba brať až tak dôsledne. Uniká nám, že zľahčováním „ciest Božích prikázaní“ – najmä Cesty zvané Ježiš (Ján 14, 6), sa náš osobný duchovný aj cirkevný život dostáva „mimo jazdnú dráhu“ vedúcu do dobrého cieľa.

Čo sa už spomínaného sviatého sviatočného dňa týka, sú takí, ktorí povedia: „Ja do kostola nechodím. Veď to, čo sa tam hovorí som už počul. Už to poznám. Nie je to nič nové.“ No na služby Božie nechodievame, len aby sme sa dozvedeli niečo nové. Prichádzame na ne, lebo tým, ktorí sa schádzajú v Kristovom mene, Pán zasľúbil svoju prítomnosť. Je tu Ježiš – Baránok Boží, my prichádzame počuť Jeho hlas, vstúpiť do Jeho prítomnosti. Iste, je dobre, keď sa z kázne dozvieme nové veci, avšak to nie je to najhlavnejšie.

Manželka pri výročí svadby netúži počuť od manžela novoty. Túži skôr po tom, aby jej manžel opätovne povedal to, čo už dávno predtým, aby ju nanovo uistil, že ju má stále rád, že je pre neho vzácná. Niečo podobné sa deje na službách Božích: nebeský Ženich – Pán Ježiš Kristus – nás, svoju nevestu (cirkev) – v slove i svätej Večeri uisťuje o svojej láske k nám.

ČO ROBIŤ?

Náš problém často nie je v tom, že nevieme, čo robiť, ale v tom, že hoci to vieme, napriek tomu tak nekonáme. V tej či onej miere to platí o každom. Predsa, viny máme nielen vyznávať, ale s hriechom sa aj rozísť. Je dobre, že Večera Pánova sa v našich zboroch prisluguje omnoho častejšie ako v minulosti. V dobe reformácie sa prisluhovala každú nedeľu. V tomto sme sa v ECAV vzdialili od reformácie. Hoci zaiste, len častejšia frekvencia konania spovede a Večere Pánovej ešte sama o sebe automaticky neprinesie obnovu. Nemáme sa spovedať zo zbožnosti. Zdá sa, že nie iba niektorí katolíci, ale aj viacerí evanjelici sa spovedajú zo zbožnosti – len preto, že to je zbožným zvykom, no reálne im nie je ľúto, že odbočili z Cesty, ktorou je Kristus. „Obnov nás, Bože, a rozjasni svoju tvár, aby sme boli spasení!“

Ak chceme zostať cirkvou reformácie – spoločenstvom obnovovaným Duchom Svätým, potrebujeme sa rozísť s tým, čo vo svetle Božieho slova spoznáme ako nesprávne počínanie. Potrebujeme dôverovať Pánovi a byť poslušní Jeho slovám: „Ja som cesta“ (Ján 14, 6). – Znamenajú, že jedine s Ježišom dôjdeme do cieľa.

NASTAVIŤ PLACHTU VETRU

Obrazom toho, o čo v našom vzťahu ku Kristovi ide, je príklad z jachtingu: Vietor si jachtár nemôže vyrobiť. Keď

však vietor zaveje, začína pre jachtára práca. Musí vytiahnuť plachtu a nastaviť ju vetru. Ani obnovu, ani Duchu Svätého si nemôžeme darovať sami. Môžeme však o to prosiť. No keď Svätý Duch príde a dotkne sa nás, ako Luthera, cez Božie slovo – našou úlohou je napnúť plachtu a nastaviť ju „Vetru“. – Ponúknuť Božiemu Duchu čo najväčšiu plochu „plachty na loďke nášho života.“ Nejde teda o väčšie namáhanie sa v duchovných veciach, azda o bičovanie seba, pôsty, púte, ako to robieval kedysi Luther v kláštore. Ide však o otvorenie sa Ježišovi – takému spôsobu života, ktorý nám ponúka žiť v Jeho blízkosti. Cieľom nie je konať dodatočne ďalšie veci, byť úplne pri všetkom, čo sa v cirkevnom zbore deje – na to jeden človek nestačí. Je správne, keď je práca podelená. Cieľom je všetko doterajšie žiť novým spôsobom – vo všetkých oblastiach života žiť s Ježišom Kristom, v Jeho mene. Pána Ježiša máme nasledovať v modlitebnom stíšení, v kontakte s Božím slovom na službách Božích i doma, tiež aj v istej oblasti služby cirkvi. Pomôže nám to žiť v Ježišovej blízkosti.

REFORMÁCIA MÁ VYÚSTIŤ DO REKREÁCIE

Reformácia nie je proces, je cieľ. Má vyústiť do rekreácie. Nie v zmysle pasívneho nič nerobenia, ale v pôvodnom zmysle výrazu „rekreácia“. Ten súvisí s novým stvorením. **Cieľom reformácie je nové stvorenie, obnovený Boží obraz v nás.** Ako píše Karl Klein: *„Hriešnosť nie je to jediné, čo sme zdedili. Dejiny nám ukazujú aj opačné úsilie, poctivé úsilie o zmenu zmýšľania, o pokánie. I v tomto diele je osobná i spoločenská zodpovednosť každého z nás nezastupiteľná“*, ak má naša evanjelická a. v. cirkev pokračovať v zmene zmýšľania – ak má zostať cirkvou reformačnou.

„Obnov nás, Bože, a rozjasni svoju tvár, aby sme boli spasení!“ (Ž 80, 4)

**Martin Šefranko, evanjelický farár,
Bratislava – Legionárska,
článok je prevzatý zo zborového
časopisu Evanjelická Bratislava**

REFORMAČNÉ OKIENKO**REFORMÁCIA DNEŠKA**

Príbeh Martina Luthera som intenzívne prežila dvakrát. Prvý raz pred vyše dvanástimi rokmi, keď sme uviedli operu Martin Luther v evanjelických chrámoch. Hodiny som sledovala ako súbor so sólistami a hudobníkmi nacvičuje v Novom kostole v Bratislave operné dielo Víťazoslava Kubičku a stále viac som si uvedomovala, kto bol vlastne Martin Luther. Medzitým, som sa usilovala dielo propagovať v médiách a učila sa, ako posunúť svetu informáciu o tom, že kto vlastne bol Martin Luther. Reformátor, muž viery, muž činu. Počas predstavení som sledovala publikum ako reaguje, ako prijíma hudobne stvárnený príbeh človeka, ktorý zmenil dejiny. Bolo to fascinujúce. A vždy som bola dojatá, keď sa blížilo finále a pridávalo sa. Devätnásť predstavení opery na Slovensku a v Čechách bolo dôkazom, že myšlienky životného príbehu Martina Luthera sú uchopiteľné aj pre súčasného človeka, ktorý históriu veľmi nepozná.

Tento rok som Martina Luthera stretla opäť, a to v novom hudobnom projekte opery Víťazoslava Kubičku s názvom Hrad prepevný. Keď sme začínali s nácvikmi, nemala som predstavu o tom, ako opera vyznie, aká bude jej dejová línia a kde budú tie najsilnejšie momenty. Postupne som teda nanovo spoznávala Luthera v jeho úzkosti, bolesti, v jeho rozhodovaní a odhodlaní. A sledovala som, ako zápasí s poznaním, ktoré zmenilo chod dejín. Zároveň som pozorovala, ako sa s hudobným dielom stotožňujú sólisti, interpreti, súbor, spevácke zbory. Cítila som, ako prostredníctvom ľudských hlasov znie Lutherovo volanie k Bohu, Lutherove volanie po pravde, Lutherovo poznanie Krista. A vedela som, že tóny znejú presvedčivo, lebo sólisti i speváci ich prijali do svojich srdiec.

Počas skúšok sme medzi sebou v súbore diskutovali. O viere, cirkvi, o osobnej skúsenosti s Bohom. Hovorili sme o Biblii, o tom, čo nás spája i rozdeľuje. O tom, aká je súčasná cirkev, akí sú kresťania. Neboli to jednoduché rozhovory. No, veľmi inšpiratívne. Projekt opery nás totiž priviedol k otvoreniu si duší pre niečo, čo nás presahuje. Pre Boha, pre večnosť.

Je rok 500. výročia reformácie. Významné výročie, ktoré sme si pripomenuli sériami rôznych podujatí. Obnovili sme chrámy, vydali sme publikácie, pripravili konferencie, rozdali medaily. No zároveň sme začali nanovo spoznávať Luthera. Jeho pozitíva i negatíva. My evanjelici sme opäť začali medzi sebou hovoriť o tom, čo znamená byť luteránom, protestantom. Akoby sme sa potrebovali nanovo identifikovať s myšlienkami reformácie a s tým, v čo uverili naši predkovia. Akoby sme potrebovali sami pre seba objaviť Božie slovo, evanjelium, Spasiteľa Ježiša Krista. Sme hrdí na vieru našich mám a otcov, na slávnú minulosť evanjelikov, národovcov. Sme hrdí na kňazov, ktorí pre vieru boli väznení a prenasledovaní. Avšak aká je tá naša viera? Žijeme ňou, alebo len o nej hovoríme? Vieru v Boha totiž nededíme, viera má v nás rásť a rozvíjať sa. Iba na základe autenticky žitého kresťanstva môžeme potom konať diela, ktoré budú Bohom požehnané. Diela, ktoré budú opäť službou človeku a tomuto svetu. Lebo viera, vedie človeka k pokore a potrebe zdvihnúť svojho bližného zo zeme, z biedy materiálnej i duchovnej. A to by mala byť reformácia dneška!

Eva Bachletová

v skrátenej forme odvysielané 29. 10. 2017,
Z duše, Rádio Regina/ RTVS

„Pred svitom vstávam; volám o pomoc; a dúfam v Tvoje slovo“. Žalm 119, 147

Milí bratia a sestry,

pozývame vás aj naďalej zotrvať v **modlitebnej reťazi** za našu cirkev a cirkevné zbory, za rokovania seniorálnych, dištriktuálnych presbyterstiev a generálneho presbyterstva, ako aj ďalšie potreby cirkvi. Myslíme v našich modlitbách aj na voľby (a kandidátov) v cirkevno-organizačných jednotkách (COJ: zbor, seniorát, dištrikt, ECAV), ktoré nás čakajú v budúcom roku 2018, aby Pán Boh konal, priznával sa, vyvolil a požehnal takých, ktorí budú pást im zverené stádo s dobrou vôľou, láskavo-prísne, s čestnými úmyslami a zodpovedne pred Pánom Bohom. V modlitebnej reťazi pokračujeme každý deň v ranných hodinách medzi 6:00 – 8:00, na 5 – 10 minút sa stíšime k prečítaniu si Božieho Slova a k vlastnej modlitbe.

OKIENKO MOŠ

FAKTY VS. JEŽIŠ

Nebrať v živote do úvahy fakty – to nie je veľmi múdre. Ak niečo neberieme na vedomie, ešte to neznamená, že to neexistuje. Fakty ostávajú faktami, či už ich akceptujeme alebo nie. **JEDNOU Z TÝCH SKUTOČNOSTÍ, KDE NERADI BERIEME FAKTY DO ÚVAHY, A KDE SA POD ICH ŤARCHOU RÚCAME, JE SKUTOČNOSŤ VÁŽNEJ CHOROBY A BLÍZKOSTI SMRTI.**

Nedávno som bol pri lôžku ženy, ktorá umierala na rakovinu. Vyše hodiny som sa pri nej modlil. Celá situácia na mňa ťažko doliehala, keď som videl agóniu človeka v neskutočných bolestiach a uvedomoval som si svoju bezmocnosť. Bol som však usvedčený zo svojej malej viery a z toho, že sa málo modlím a zápasím, že málo Bohu ukazujem, že sa len tak ľahko nevzdám a že budem zápasíť, pretože tu ide o život, o večný život.

V takýchto prípadoch máme dve možnosti:

1. **Rezignujeme s Jóbou výhovorkou:** „Pán Boh dal, Pán Boh vzal ...“ a prijmemo to ako fakt. V modlitbe zúfalca si povieme, že sa stala Božia vôľa a tým presvedčíme sami seba, že to tak malo byť. Ako ale vieme, že to bola Božia vôľa? Povedal nám to Boh, Duch Svätý, alebo naša slabá resp. žiadna viera?

2. **Budeme zápasíť o uzdravenie.** Pozor, nehovorím, že to nemusí byť Božia vôľa, ale máme vieru sa modliť za uzdravenie? Máme vieru sa postaviť proti mocnostiam pekla a ten duchovný boj vyhrať??? Alebo nás to nikto neučil, a bojíme sa – neveríme!

PRETO SA PÝTAM: VERÍME, ŽE BOH MÔŽE REÁLNE UZDRAVIŤ, VYSLOBODIŤ? DAŤ NOVÉ TELO, OBNOVIŤ ZNIČENÉ??? Ako je to možné, že niekde sa to deje, a u nás nie? Akého mocného Boha máme pred očami, v srdci a v myslí?

Pri tomto premýšľaní je ešte dôležitá otázka: „Vieme rozlišovať, či tá choroba, za ktorú sa modlíme, je od Pána na pokoru a zastavenie, na zmenu života, alebo od diabla, aby zabil, zničil, vzal nádej a priniesol spúšť?“

Áno, fakty sú fakty, ale Boh je Boh! Kto v našej myslí a srdci zvíťazí?

Dnešný biblický text nám ukazuje 3. postoje:

1. POSTOJ ŠTYROCH MUŽOV

Štyria muži, ktorí boli rozhodujúci pre nádej a uzdravenie ochrnutého muža urobiť čokoľvek. **Mohli ich odradiť okolnosti a fakty** – plný dom, množstvo ľudí, zatarasená cesta, rozzúrený majiteľ, ktorému idú zničiť strechu. Vedeli, že ak oni nepomôžu a neurobia správne rozhodnutie, aj keď radikálne, nič sa nestane. **Prežili za tohto muža zodpovednosť.** Vedeli, že pre tohto chromého **JE TU JEDINÁ NÁDEJ – PRIŠIEL SEM JEŽIŠ NAZARETSKÝ, KTORÝ MÁ ZÁZRAČNÚ MOC.** Vedeli a verili, že to môže urobiť /asi už počuli, že Ježiš uzdravil a oslobodil viacerých, taký chýr sa nedá zastaviť/ **Nevzdaj to, prekážky budú, a bude ich veľa a často budú ľudsky neprekonateľné!**

2. POSTOJ PÁNA JEŽIŠA

V tomto prípade nebola prítomná žiadna viera ochrnutého, ale to Pán vedel, pretože vidí postoj srdca. Videl vieru tých štyroch. Možno vaši milovaní nemajú vieru, či ju stratili, alebo sa stalo čokoľvek, nech to nie je niečo, čo vás odradí.

A NEMUSÍ ÍŠŤ ANI O TO, ŽE SÚ VÁŽNE CHORÍ, MOŽNO LEN NEVERIA, NEHCÚ, ODMIETAJÚ – SÚ CHORÍ NA RAKOVINU HRIECHU A V MOCI ZLA – TAK AKO BOL KAŽDÝ JEDEN Z NÁS. My nie sme lepší ako iní, len sme našli správneho lekára – Pána Ježiša Krista – tak je našou zodpovednosťou, aby ho našli aj oni. Ježiš ide na koreň problému – v prvom rade je chorý a zničené naše srdce a postoje – potrebujeme odpustenie – „*Synu, odpúšťajú sa ti hriechy!*“

3. POSTOJ ZÁKONNÍKOV

Narazíte na odpor, často od tých, od ktorých by ste čakali pomoc a porozumenie – od duchovných ľudí – nenechajte sa odradiť! „*Rúha sa, toto nie je evanjelické, toto nie je naše, takto nás to nikto neučil!*“. Tých argumentov môže byť veľké množstvo. Nepočúvajte ich, nech si zomrú vo svojich hriechoch – **TY POČÚVAJ PÁNA JEŽIŠA A JEHO SLOVO.**

4. POSTOJ OCHRNUŤEHO

Bol uzdravený. Mohol ostať ochrnutý? **JA NEVIEM, PREČO NIEKTORÍ ĽUDIA OSTANÚ CHORÍ A NIEKTORÍ SÚ UZDRAVENÍ, ALE KLÚČOVÉ JE, ABY SME IM UMOŽNILI SA STRETNÚŤ SO ŽIVÝM BOHOM.** Konečné zvrchované rozhodnutie je na Ňom. Ale nezakrývajte sa za zbožné frázy, ktoré som spomenul v úvode, že – „Pán Boh dal, Pán Boh vzal ...“ alebo „nech sa deje Božia vôľa“, – ak sme pre to neurobili to maximum, čo sme mohli, ak sme nezápasili a nevolali, ak sme postojom aj skutkami neukázali, že nám na tom naozaj záleží a že sme ochotní ísť aj do krajnosti, lebo tu ide o život.

„VIEME, KOMU SME UVERILI?“ VIEME, AKÚ MÁ MOC? VIEME, ČOHO JE NÁŠ BOH SCHOPNÝ? VIEME, ŽE PRIŠIEL UZDRAVIŤ, ZACHRÁNIŤ, VYSLOBODIŤ, PREPUŠŤIŤ Z VÄZENIA, DAŤ SLEPÝM ZRAK A HLUCHÝM TO, ABY POČULI???

Stanislav Kocka

PODPORTE, PROSÍM, NAŠE ÚSILIE ZA OBNOVU CIRKVI – FINANČNE A MODLITEBNE!

Hnutie evanjelických laických pracovníkov, o. z. je dobrovoľné združenie neordinovaných pracovníkov a členov Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku (ECAV). Vzniklo v roku 2013 pod pôvodným názvom Evanjelická jednota. **Poslaním** združenia je podporovať komplexný rozvoj ECAV, uplatnenie jej členov a laických pracovníkov na všetkých úrovniach jej správy s dôrazom na rozvoj misijnej a sociálnej práce, ekonomickej spolupráce a duchovný rast členov ECAV vo všetkých regiónoch Slovenska. Združenie má široko definované **ciele, ku ktorým patria:** rozvoj bratsko-sesterských vzťahov a modlitebných spoločenstiev, vzdelávanie laických pracovníkov a prehlbovanie vnútromisijnej práce v cirkvi, podpora aktivít, ktoré vedú k obnove jednoty a dôvery v cirkvi medzi ordinovanými (duchovní pracovníci) a neordinovanými ako i podpora vzájomnej spolupráce jednotlivých občianskych združení, organizácií a organizačných zložiek v ECAV. **Členstvo** v združení je individuálne ako aj kolektívne. Medzi zasadnutiami Valného zhromaždenia koordinuje činnosť združenia **Výkonný výbor**, ktorého členmi sú predseda a dvaja podpredsedovia združenia, koordinátor členskej základne a tlačový tajomník.

Podporte, prosím, finančne alebo modlitebne naše projekty:

- Projekt – Budovanie a rozvoj nového komunikačného a misijného nástroja – Reformačných listov**, ktoré sú dostupné emailom a na internete. Chceme byť moderným evanjelickým médiom, ktoré bude reflektovať činnosť ECAV na Slovensku s misijným zámerom. Do poznámky, prosím, uveďte: **Reformačné listy** alebo uveďte *variabilný symbol* číslo: 4024.
- Projekt – Zostavenie legislatívneho návrhu** (vytvorenie paragrafového znenia) **novelizácie ústavy** za účelom decentralizácie ECAV na Slovensku a vzniku troch dištriktov, vrátane dôvodovej správy. Do poznámky, prosím, uveďte: **Decentralizácia**
- Projekt – Správa o stave ECAV na Slovensku (Biela kniha)** – jej súčasťou bude aj prieskum názorov cirkevných zborov a členov cirkvi k aktuálnym otázkam stavu a rozvoja cirkvi. Chceme sa inšpirovať našimi predkami, ktorí zostavili v roku 1930 podrobný Almanach evanjelickej cirkvi tak, aby sme získali ucelený obraz o činnosti našej cirkvi v období po roku 1989. Do poznámky, prosím, uveďte: **Biela kniha**
- Projekt – Vytvorenie Ústavu pamäti ECAV na Slovensku** – najmä za účelom dokumentácie prejavov prenasledovania cirkvi a šírenia informácií o týchto prejavoch. Aj naša ECAV na Slovensku bola v období totality vystavená prenasledovaniu, jej činnosť bola ochromená, a preto sa chceme toto obdobie pokúsiť zmapovať s pomocou odborníkov – historikov, vedeckých a akademických pracovníkov. Do poznámky, prosím, uveďte: **Ústav pamäti**
- Projekt – Podpora obnovy, ochrany a prezentácie kultúrneho dedičstva** vrátane vytvorenia nového centrálného archívu a múzea evanjelických kultúrnych hodnôt. Táto oblasť je predmetom dlhodobej diskusie v ECAV na Slovensku, mnohé kroky sa už podnikli, boli by sme však radi, keby sa nám podarilo v spolupráci s odborníkmi, spolupracovníkmi cirkvi, podporou štátu a našej cirkvi položiť reálne základy nového centrálného archívu ECAV, ako aj pomôcť pri budovaní múzea, ktoré by dokumentovalo rozmanitosť duchovného a kultúrneho dedičstva ECAV na Slovensku. Do poznámky, prosím, uveďte: **Kultúrne dedičstvo**

Ak máte záujem podporiť naše aktivity ako podporovateľ, sympatizant alebo člen HELP, o. z. napíšte nám na adresu help@evanjelickajednota.sk a obratom Vám zašleme prihlášku.

Číslo bankového účtu združenie je: **IBAN: SK32 7500 0000 0040 2009 7346**. Ďakujeme.

Kontakt na tím Reformačných listov:

Sekcia HELP – Evanjelická jednota, o. z.
Partizánska 2
811 03 Bratislava

Redakčná rada:

šéfredaktorka: Eva Bachletová 0905 813 782
Monika Cipciarová 0948 254 765
Martin Kováč 0905 269 078
Lubo Bechný 0905 345 764

Vaše podnety a skúsenosti čakáme tiež na adrese: help@evanjelickajednota.sk. Na emailovej adrese listy@evanjelickajednota.sk sa môžete prihlásiť aj na odoberanie Reformačných listov e-mailom.

Viac nezahmlených a pravdivých informácií si môžete prečítať na internetovej stránke

www.help-ecav.sk